

Debatti

Tuottajat Päivi Isotalus, Ilkka Lampi ja Esko Lukkari

Meilaa tai postita! Debattikirjoituksia voi lähettää sähköpostilla: kl.mielipide@kauppalehti.fi Omalla nimellä julkaistavien tekstien maksimipituus on noin 2500 merkkiä. Kauppalehti pidättää itsellään oikeuden tekstien lyhentämiseen ja stilisoimiseen. Kirjoituksista ei makseta palkkioita eikä niitä palauteta.

Tolkkua harmaan talouden lukuihin

LUKIJALTA. VTL **Katri Kosonen** esitti (KL 8.3.) shokeeraavia lukuja veroparatiiseihin hukkuvista miljardoista. Hänen mukaansa EU-maat menettävät vuosittain 860 miljardia verotuloja, mikä vastaa 22 prosenttia kaikista verotuloista.

Kun EU-maiden yhteenlaskettu bkt on noin 12 700 miljardia, 860 miljardia tekee siitä lähes seitsemän prosenttia.

Näin suuria lukuja on vaikea ottaa vakavasti. Jos veromenetykset ovat seitsemän prosenttia bkt:sta, pitää harmaan talouden tulojen olla moninkertaiset. Ja jos kyseessä on vain yritysverojen kiertäminen, pitäisi harmaiden tulojen olla lähes 30 prosenttia bkt:sta.

Mikäli Suomessa verotuloista jäisi 22 prosenttia uupumaan, tietäisi se lähes 19 miljardia euroa.

Ei ole ensimmäinen kerta, kun harmaan talouden koosta ja sen mukana menetetyistä verotuloista

esitetään hurjia lukuja. Tiedotusvälineissä toistuu lähes päivittäin väitelmä, jonka mukaan harmaan talouden vuoksi menetetyt verotulot ovat viisi miljardia euroa.

Luku ei kuitenkaan perustu mihinkään tieteelliseen tutkimukseen vaan lähes vainoharhaiseen tapaan nähdä joka paikassa pelkästään harmaata taloutta.

Myös akateemisessa kirjallisuudessa esiintyy lähinnä itävaltalaisen professori **Friedrich Schneide- rin** esittämiä valtavan suuria arvioita harmaasta taloudesta, mutta viime vuosina numeroiden kirjo on selvästi pienentynyt, kun on osoitettu, että suurimmat luvut ovat perustuneet täysin kestäättömiin laskelmiin.

Poliitikoille tällaiset luvut menevät kuitenkin kaupaksi kuin haka. Ei tarvita veronkorotuksia eikä leikkauksia. Tarvitaan vaan lisää verotarkastajia ja lisää kontrollia; Kosonen

näköjään haluaa poistaa myös pankkitalous.

Mutta eikö kannattaisi ensin kunnolla selvittää, mikä loppujen lopuksi on totuus harmaassa taloudessa. Viime vuonna harmaan talouden tarkastusten perusteella pantiin maksuun vain 61 miljoonaa euroa - niistä verokarhun tilille tipahtanee tuskin kymmentä miljoonaa enempää.

Käytännöllisesti katsoen kaikki ongelmat liittyivät pieniin alle 10 miljoonan euron liikevaihdon yrityksiin (joiden osuus koko yrityssektorin liikevaihdosta on noin yksi neljännes).

Vaikka harmaan talouden vastainen työ onkin tarpeen, 10 miljoonasta on kuitenkin vielä 4 990 miljoonan matka viiteen miljardiin.

Matti Viren

Professori
Turun yliopisto